

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnštvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hštv. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr
Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr.,
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Kako zabraniti ponemčevanje po naših mestih?

Ako bi vsi Slovenci, ki se z dežele v mesto preselijo, tudi tam Slovenci ostali, bila bi naša mesta, kakor Maribor, Celje, Ptuj, Ormož, Brežice, Slov. Gradec že davno slovenska. V starih časih so pač prihajali nemški obrtniki in se po naših mestih naselili. Te rodovine so pa večinoma izumrle; kar se zdaj po naših mestih za »Nemca« šteje, to je večinoma ponemčena slovenska kri, kakor že rodovinska imena pričajo; če je res že oče nemško govoril, je bil pa ded ali praded Slovenec.

Ponemčevanje po mestih se zato tako hitro vrši, ker slovenski ljudje sami z veseljem in poželjenjem v nemščino silijo. S kmetov pridejo nekako neokretni in neolikani v mesto, in to se jim rado očita ali pa se jim meščani vsaj od strani posmehujejo. Ko je Slovenec to zapazil, skuša se tega madeža očistiti in se meščanom prisposodobiti. Prvo je, da se po mestno obleče; glavna skrb pa mu je, naučiti se brž ko mogoče nemškega jezika. Kedar se je nemščine za silo naučil, noče več slovensko govoriti (razun v prometu s kmeti), da bi nihče ne zapazil, da je »neolikan kmetavs«, on hoče veljati za že starega in rojenega meščana.

V družbi nemško govorečih meščanov tudi marsikaj dobrega in slabega sliši in zve, česar prej ni vedel, zato se šteje zdaj že za bolj modrega, kakor so kmetje, katerim se le še posmehuje. To je tista skrivna moč, ki ponemčevanje najbolj pospešuje. Nekateri to zlo ponemčevanja samo nemškim šolam pripisujejo; pa to je le deloma res. Nemške šole že tudi pripomagajo, pa v Ljubljani so bile prej tudi nemške šole in vendar ljudstva niso ponemčile, ker se je po družinah slovensko govorilo. Ko bi naši slovenski meščani s svojimi otroki vedno slovensko govorili, potem bi jih nobena sila ne ponemčila; tega pa ne storijo, ker mislijo, da je le tisti »nobel« in gospod, kdor nemško govori, želijo pa ravno, da bi njih otroci za »gospoke« veljali. Nadalje slovenske književnosti nič ne obračajo in mislijo, da se zamore človek le iz nemških knjig in časnikov dobro izomikati, in zato še bolj na nemščino tiščejo.

To ponemčevanje po mestih se zamore le s tem ustaviti, da se slovensko kmečko ljudstvo na višjo stopinjo omike in olike povzdigne. Kdor je bil že na deželi navajen prebirati slovenske knjige in časnike, tako da mu je to nekako potreba postala, on bo to slovensko branje tudi potem nadaljeval, če se v mesto preseli, in vsled tega se tudi ne bo ponemčil. In kedar bo slovensko kmečko ljudstvo toliko olikano, da se bo moglo v tem oziru z mestnim prebivalstvom meriti, tedaj se bo Slovenec znebil strahu pred gosposko suknjo, in če

se v mesto preseli, govoril bo z meščani kakor enak z enakim ter ne bo čutil poželjenja, meščanom na ljubo zatajiti svojo narodnost. Snujmo torej pridno bralna društva in pevska društva, da se mladi zarod izomika in branju privadi. Nadalje bi kazalo, v mnogo tisočih izvodih natisniti novo, popularno (lahko umljivo) izdajo »Olikanega Slovenca« ter zastoj razdeliti med naše kmečko ljudstvo. Tudi učitelji bi lahko mnogo pomagali, ko bi otrokom v šoli pogosto razkladali, kako se jim je vesti in obnašati pred ljudmi in v občevanju z ljudmi, kaj je čedno in olikano, in kaj je grdo in surovo. Ako bomo delali po tem načrtu, pričakovati je mnogo lepega sadu, in ponemčevanje se ustavi.

Petindvajsetletnica kat. pol. društva v Konjicah.

Že dne 29. januarija 1896 je bilo dopolnjenih petindvajset let, odkar se je za nadžupnika Rozmana ustanovilo v Konjicah »katol. polit. društvo«. Mnogo mlajših društev je med tem že zaspalo; to pa je še vedno čilo in delavno. Petindvajseta obletnica njegovega obstanka nam to dovolj jasno dokazuje.

Ker je letos dne 29. januarija bil ravno sklep sv. misijona v Konjicah, se je obletnica našega katol. pol. društva odložila na ugodnejši čas. Spomladi smo povabili našega najstarejšega g. poslanca, da naj bi nam naznanil dan, kedaj da bi bilo našim gg. poslancem najpriležnejše, udeležiti se našega zborovanja. Ta blagi gospod je z ozirom na nejasno politično obnebjje odlagal naše zborovanje od meseca do meseca tako, da je naše društvo med tem postalo že skoraj 26 let staro; ker naša društvena pravila je visoka vlada potrdila že dne 31. decembra l. 1870.

Napovedali smo torej občni zbor našega društva brez sodelovanja naših gg. poslancev. Zbor se je, hvala Bogu, vrlo dobro obnesel po sledečem vsporodu. Ob 3. uri popoldne je prvomestnik, vlč. gosp. nadžupnik Voh, otvoril zborovanje v društvenih prostorih, ki so bili z mnogimi podobami: sv. očeta, svetl. cesarja in dr. in z duhtečimi vencí in domačimi zastavami bogato nadičeni. V kratkih potezah nam je pred oči postavil, začetek in imenitnost društev, ter je dokazal, da je naše društvo ostalo vedno zvesto staremu slovenskemu geslu: »Vse za vero, dom, cesarja«. Svoj govor je sklenil s trikratnim slava-klicem na sv. očeta papeža Leona XIII. in na svetlega cesarja Franca Jožefa I. Iz sto grl zadonel je trikrat navdušeni živio-klic.

Veleč. gosp. prvomestnik podeli na to besedo od lanske obletnice vsem zborovalcem — dobro znanemu čast. gospodu Francu Korošcu, prefektu iz Maribora. Ta

g. govornik nam je podal v daljšem govoru tej slovesnosti primeren razgled po širokem svetu, začeni pri sv. očetu v Rimu in končavi pri zasluženem porazu židovskih liberalcev na Dunaju. Gospod govornik je bil pohvaljen od naših zborovalcev, ki po letu nimajo mnogo časa, prebirati podrobnih poročil po naših časnikih.

Društveni tajnik, č. gospod vikar Friderik Kukovič, podal je potem letno poročilo o stanju in delovanju našega društva. Iz tega posnamemo, da šteje društvo 321 udov in da je vse važnejše dogodke med letom skrbno zasledovalo. Tako je n. pr. izrazilo svetlemu cesarju z največjim spoštovanjem globoko sožalje pri smrti nadvojvode Karola Ludovika, za kar je prejelo v slovenskem jeziku spisano najvišjo zahvalo. Č. g. kaplan Šoba je poročal kot naš blagajnik, da društvena blagajnica nikakor ni prazna. Da bo pa društvo zamoglo si še več časnikov naročiti, se je zborovanje za par minut prekinilo, da je g. blagajnik spravil radovoljne doneske, ki so mu od vseh strani leteli v društveno blagajnico. (Konec prih.)

Cerkvene zadeve.

Z birmovanja v marenberški dekaniji.

Ni težavnejše dekanije, kakor marenberška. Letos od dne 28. junija do 6. julija so milostljivi knezoškof to dekanijo obiskali. Dne 27. junija so se ob 5. uri popoldne iz Maribora do Vuhreda pripeljali s poštnim vlakom. Na postaji so jih pričakovali marenberški dekan, vlč. g. Avg. Hecl, vuhredski župnik, remšniški, selniški, št.-peterski, mutški, in še več drugih duhovnikov in veliko ljudstva. — Ko so jih g. dekan lepo pozdravili in jim duhovnike predstavili, podali so se čez brod po de-roči Dravi proti Marenbergu, kjer jih je ponižno vsprejel trški zastop, na čelu mu župan g. Langer, vse uradništvo, šolska mladina z učitelji in ljudstvo. Podajo se naravnost v cerkev, kjer je bilo izpraševanje otrok. Otroci so prav lepo in glasno odgovarjali.

Drugi dan, dne 28. junija, je bila birma in izpraševanje odraslih, ki je tudi prav dobro izpadlo. Dne 29. junija je bila sv. birma na Muti, kjer so višjega pastirja tudi prav lepo vsprejeli. Cerkev in župnišče je lepo prenovljeno. Popoldne ob 4. pa so se nadpastir odpeljali na Pernice. To je župnija, ki leži 1060 m nad morskim površjem. Spremljali so jih selniški g. župnik. Po 3 urah hude in težavne vožnje so prišli na visoke Pernice, kjer je bilo še zvečer izpraševanje otrok. Drugi dan, dne 30. junija, bila je birma. Po sv. opravilu predstavila sta se sp.-dravburški prošt, preč. g. Wakonig, in župnik iz Ojstrice, g. Hüttner, oba iz krške škofije. Kneza je to močno veselilo. Saj so se prijateljski pogovarjali z g. proštom, s katerim sta nekdanj v Serajevu skupno kot vojaška kaplana služila. Iz vuzeniške dekanije so se predstavili škofu trbonjski župnik, g. Arzenšek. — Cerkev in farovž so v Pernicah lepo prenovili. Milostljivemu knezu se je tukaj prav dopadlo; večkrat so rekli besede: »De montibus salus, s hribov odrešenje.«

Ob 3. popoldne so se knezoškof odpeljali na gorskem vozičku z 2 konjema po lepen ravnem planinskem kolovozu skozi Mlake proti Soboti. Na celem potu sta dva moža voz držala, da se ni prevrgel, kajti tu pa tam je cesta vendar več ali manj snedena. Spremljali so škofa selniški, mutški in trbonjski župnik. Dve uri smo šli lepo po ravnem in pa v senci. Od Mlak gor pa je bila pot strma celo uro do Sobote, ki leži 1070 m visoko. Zvečer je bila navadna skušnjava otrok iz kršč. nauka. Tudi tukaj so otroci prav dobro odgovarjali,

kakor prej tudi v Pernicah in na Muti. Zvečer so pa goreli kresi. Bilo je tri videti kakor oltar, na katerem je v sredi Najsvetejše, na vsaki strani pa 10-20 sveč. To je bil čaroben prizor. — Pri sprejemu sta bila v Soboti tudi 2 župnika iz sekovške škofije, namreč g. Pišak iz Wiel-a in pa g. Fruhmann iz Št. Ožbalta nad Ivnikom. Drugi dan po sv. birmi pa se je predstavil knezu iz Št. Vincenca nad Ettendorfom na Koroškem gospod vitez Mullé. Ta gospod je bil škofov sošolec na celjski gimnaziji.

Ko smo še pri obedu sedeli, se je nebo prav sumljivo oblačilo, in ravno, ko smo se ob 3. iz Sobote poslovili, je bilo najhuje. Bila sta dva voza. Na prvem so se knez vozili, g. sekretarij, gg. ožbaldški, trbonjski inperniški na drugem. Peljali smo se, pa kakó! Konji so šli počasi. Dežnikov nismo mogli vseh razpetih imeti, ker je bil eden drugemu na potu, dež pa lil, da se je od zemlje kadilo. Cesta je bila nevarna; bilo se je bati, zdaj pa zdaj se zvrnemo v strašen prepad. Zavijali smo se v suknje, koce, pléte, v vse, kar smo gleštali, a vse ni pomagalo nič: v eni uri bili smo mokri do zadnje niti. Za sedeža smo imeli 2 žaklja, natlačena s slamo, ki pa sta se vedno premikala. Kadar smo si morali sedeža popravljati, tedaj nas je neštevilno vej, ki od dreves na cesto štrlijo, pošteno oklofutalo. Dežniki vej niso mogli obdržati, ker so bile pretežke. Zato smo se skrivali pred vejami, kakor jež, ki se zvije, kadar mu nesreča preti. Iz Sobote smo se peljali v globok jarek, Krumbah zvan; 300 m smo se se navzdol peljali, to je bilo tako navzdol, da sem mislil, zadnji del voza se bo vzdignil ter prekucnil na konje. Vendar smo bili srečni, zvrnili se nismo.

Ko smo se iz Krumbaha zopet navzgor kakih 300 m peljali proti Hadrniku, to je gora 1183 m visoka, in čez to smo morali, tedaj je dež malo ponehal. Mislili smo, zdaj pa že bo, megla pa je bila, kakor v noči. Toda nismo še imeli časa odkašljati se, kar se vljuje zopet prav hudo in nas z novega premoči. Na Hadrniku pa je bril tak mrzel veter, da smo se tresli na vseh udih, zobje so nam kar šklepetali. In nič nismo mogli priti do Sv. Jerneja, kamor smo bili namenjeni. Dva moža smo srečali. Hitro ju vprašamo, kako daleč bi še bilo do Sv. Jerneja, a vsak je rekel: »Še dobro uro«. Nam se je to še silno veliko zdelo, pa pozneje smo še mi eno uro morali dodati. Vendar pri vseh nezgodah nam dobra volja ni ušla. Prišli smo potem vendar v 4^{1/2} uri v Št. Jernej. Lilo je še neprenehoma. Tukaj je pa začelo še bliskati in grometi. Videli nismo ničesar, z veliko silo smo našli župnišče, cerkve pa, ki je malo oddaljena, tisti večer nismo videli. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Pravila kmetijskega društva v Dobropoljah,

(registrovane zadrage z omejeno zavezo.)

(Dalje.)

IV. Knjigovodstvo in računi.

§ 12. Zadrage knjige se vodijo po določenih trgovskega prava. Vse poslovanje se ima vršiti po trgovskih načelih. Nadzorstvo se ima o spolnjevanju teh predpisov vsako leto večkrat prepričati.

§ 13. Bilanca. — Koncem poslovnega leta, ki se strinja s kalendaričnim letom, se sestavi inventura in bilanca po trgovskih načelih; le-ta mora obsegati: A) aktiva, namreč: a) blagajnično stanje koncem leta v gotovini; b) vrednostne papirje po kurzu 31. grudnia; c) zadrage terjatve, razvrščene po njih razni kakovosti;

nesigurne terjatve uvrstiti so le po njihovi veropodobni vrednosti, neizterljive so popolnoma izločiti; *d*) vrednost v zadržni zalogi nahajajočega se blaga po nakupni ceni s stroški vred; *e*) vrednost druge združne lastnine (oprave itd.), po odbitku primerne odpisa za obrabo; *f*) morebitno izgubo po zadnji bilanci; nadplačilo, ki je zgubo pokrilo. *B*) pasiva, namreč: *a*) združne dolgove razvrščene po njihovi kakovosti, brez ozira na njihovo zapalost; *b*) vplačane opravilne deleže članov; *c*) rezervni zaklad (društveno premoženje). *C*) dobiček ali zgubo. Načelstvo ima sestaviti letni račun in ga s svojimi predlogi o porabi dobička predložiti do 1. aprila nadzorstvu. Nadzorstvo pregleda in presodi letni račun in predloge načelstva. Če najde kake hibe ali če ima kake pomisleke, naznani jih načelstvu, ki ima priliko, račun ali predloge v zmislu nadzorstva popraviti. Potem sestavi nadzorstvo poročilo za občni zbor in je predloži načelniku do 30. aprila. Načelnik ima letni račun, bilanco, predloge, ki se hočejo o tem staviti občnemu zboru ter poročilo nadzorstva o tem od 10. maja dalje razpoložiti združnikom na vpogled in to v povabilu k občnemu zboru razglasiti.

§ 14. Poraba dobička. — Če letni sklep pokaže dobiček, naj se isti porabi nastopno: Najpreje so pokriti 5% obresti od na deleže vplačane svote. Če dobiček teh obrestij ne pokrije, je primanjkljaj v prihodnjih letih pokriti, tako dolgo, da se doseže povprečno 5% obrestavanje vplačane deležne svote na leto. Po pokritju teh 5% obrestij se steka ostali dobiček v rezervni zaklad tako dolgo, da isti doseže v § 9. določeno višočino. Kadar pa rezervni zaklad doseže v § 9. določeno višočino, steka se preostajajoči dobiček v posebne rezerve (§ 10). Obresti se dejanski izplačajo le tistim združnikom, ki so delež popolnoma vplačali. Tistim pa, ki tega niso storili, se obresti le pripisujejo do popolnega pokritja deleža.

§ 15. Pokritje zgube. — Zguba, katero kaže bilanca, pokrije se najpreje iz posebne rezerve (§ 10). Če te ni, ali če ne zadostuje, porabi se v ta namen rezervni zaklad. Če tudi ta ne zadostuje, seže se na združne deleže; in če tudi ti ne zadostujejo, morajo združniki doplačati po meri svoje zakonite zaveze.

V. Razglasila zadruga.

§ 16. Razglasila v imenu zadruga izhajajo pod združno tvrdko in se podpisujejo po dveh udih načelstva.

§ 17. Javna razglasila zadruga se vršijo po enkratnem objavljenju v dnevniku v Ljubljani izhajajočem. Načelstvu je svobodno, razglašati vrhu tega še v drugih listih in združnikom — v posebno važnih slučajih — dostaviti posebna pismena obvestila. (Dalje prih.)

Sejmovi. Dne 25. julija v Žalcu, Lipnici, Slov. Bistrici, Črmožišah pri Rogatcu in v Kozjem. Dne 27. julija v Ormožu, na Teharjih, Framu in pri Sv. Martinu pod Vurbergom. Dne 30. julija v Kostrivnici. Dne 31. julija v Konjicah, na Dolu, v Zagorju in Marenbergu.

Dopisi.

Iz Ribnice na Pohorju. (Ljudski shod), v lepih prostorih g. Fukshoferja in v navzočnosti c. kr. komisarja obhajan, se je vrlo dobro obnesel. Navdušene govore gospodov Robiča, Hribarja in dr. Gregoreca smo pazno poslušali. Še dolgo jih bomo pomnili. Vsprejete so bile iste resolucije, kakor v Račah. Zaradi nagodbe z Ogersko je vprašal g. Grubelnik: bi li ne škodovalo našemu trženju z lesom, ako bi se proti Madjarom napravila nekdanja colninska meja in colnina naložila na

naš les. Reklo se je, da se tega nam ni toliko bati, kakor Madjarom, ako mi njihovim pridelkom naložimo colnino. Oni potrebujejo naše lesovine bolj, kakor mi njihovo zrnje, moko, vino, živino itd. Oni so uničeni, naše kmetovalstvo pa rešeno, ker dobi pravične cene. Žuganje, da jim mi zapremo meje, bode tako silno, da Madjari gotovo odjenjajo od svoje ošabnosti. Že sedaj se govori, da so voljni 35% t. j. za 5% več doplačevati k skupnim stroškom. Sicer bi pa colnina na les zadela tudi gališko lesovino, katere sedaj zavoljo refakcij največ gre na Ogersko in našo spodrinjava. Naši poslanci pa bodo gotovo ozirali se na vse koristi tudi na trženje z lesom in delali na to, da se odpravijo refakcije. Omenimo še, da je č. g. župnik Hrastelj predlagal, naj se izreče g. Robiču za njegovo delovanje najskrenejša zahvala ter da ga hočemo zopet izvoliti v državni zbor. Navzoči pritrdijo z živio-klici. — Zelo ugajalo nam je, kar je g. Hribar povdajal: slovenske otroke treba v ljudski šoli podučevati v jeziku, katerega že umejo, torej v slovenski materinščini. Vsi predmeti se naj učijo slovenski, tudi nemščina, sicer je vse zastoj. Slovensko šolstvo bi naj Slovenci imeli tako v svojih rokah, kakor Nemci nemško. Zato se deželni šolski svet naj razdeli v dva oddelka, v nemški in slovenski, in za deželnega šolskega nadzornika slovenskim šolam nastavi Slovenec! S trikratnim živio na svetlega cesarja bil je zanimivi ta ljudski shod sklenjen. Hvala vsem, ki so pripomagali k lepemu uspehu!

Od Sv. Jurija ob Ščavnici. (Okrajni šolski svet) gornjeradgonski je tukajšnjemu bralnemu društvu prepovedal v šolski izbi shranjevati svoje knjige in časopise, in tamkaj po nedeljah in praznikih k branju shajati se. Take nestrpnosti ne kažejo sosedni okrajni šolski sveti p. sv. lenarški, ptujski, ljutomerski proti bralnim društvom; tudi v teh okrajih imajo bralna društva svojo knjižnico večidel v šolski izbi, tamkaj udje časopise in knjige prebirajo, pa okrajni šolski sveti jih ne podijo iz šole. Ali bo menda s tem šola oskrunjena, če mladenič ali mož o šole prostih dnevih, po nedeljah in praznikih v šoli časnike in knjige prebira, se lika in izobražuje? Okrajni šolski svet gornjeradgonski sili jurjevske farmane, naj šolo povekšajo, ne dovoli pa, da se tam k branju shajajo. Daj, žrtvuj za šolo, pa tam kak časnik brati, nimaš pravice! Povekšajte šolo, se ve! no narekuje, pa naj nas zagotovi, da bomo tudi učitelje za pomnožene razrede imeli. — Pri sosedni Kapeli je tudi silil okrajni šolski svet gornjeradgonski na razširjenje; razširili so šolo, pa imajo zdaj, kakor prej samo tri učitelje, dve sobi sta prazni. Pri nas sta dva učitelja in dve učiteljici, med temi eden pomožen učitelj in ena pomožna učiteljica, ki nikoli pripravnišča nista obiskovala. — Ko je letos na sprotoletje bila tukaj nastavljena definitivna učiteljica, so g. Pergerja, ki je dovršil pripravnišče, ima zrelostni izpit, ki je bil edini zmožen podučevati v telovadbi in v petju, porinili za začasno pomoč v Negovo, mi pa se moramo zadovoliti z učiteljem in z učiteljico le tako za silo! Ko povekšamo šolo, še menda dobimo tretjega pomožnega učitelja! Ali je za Jurjevcane vse dobro?

Iz Griž pri Celju. (»Delavec« bogotajec). (Konec). Vidite, Suher, Dolinar, Kajtna, Steflak in veliko drugih, ki ste se dali preslepiti od obljub socijalnih demokratov, vidite, v kakšno društvo ste zašli! Ali še more kdo bolj očitno tajiti Boga in resničnost naše sv. vere, kakor »Delavec« z zadnjič zapisanimi besedami? Ali še morete tako lahkoverni biti in ne spoznati, da je to le golo slepilo, še se vam pravi: »Saj mi nismo zoper vero, mi le pravimo, da je vera privatna ali zasebna reč.« Že te besede, namreč vera je privatna reč, so ne le neumne, marveč tudi bogotajske.

Bog je naš Stvarnik in naš Odrešenik in tedaj tudi naš najvišji Gospod. Kakor se ne sme za privatno reč proglasiti, če hočeš našega cesarja priznavati za svojega cesarja ali ne, ter jih spoštovati ali ne, tako se ne sme in ne more trditi, da je to vsakemu na voljo dano, da pripozna Boga ali ne, ga časti in moli ali ne. Seveda se ne more in tudi ne sme nihče siliti k veri. Vera je milost božja. To milost Bog vsakemu ponuja. Pa vsakemu pripusti prosto voljo, ali jo sprejme ali ne. Ali v tem, kako rabimo prostost volje, v tem bo Bog vsakega človeka kakor tudi človeštvo sodil. Če ne prej, na sodbi božji bo gotovo vsak socijaldemokrat tudi spoznal in pripoznal, da vera ni privatna reč. Vsem pristašem »Delavca«, ki pa hočejo še tudi pravoverni kristijani biti, pristavimo še opomin sv. aposteljna Janeza: »Preljubi! ne verjemite vsakemu duhu, temveč skušajte duhove, ali so iz Boga; zakaj veliko lažnjih prerokov je na svet izišlo. Iz tega se duh Božji spozna: Vsak duh, kateri priča, da je Jezus Kristus v mesu prišel, je iz Boga, in noben duh, kateri Jezusa razdeva, ni iz Boga, ampak ta je antikrist, od kterege ste slišali, de pride, in je že zdaj na svetu.«

Od Sv. Antona v Slov. gor. (Naše nemštvo.) Naši Antonjevcani bili so do sedaj zmiraj pošteni, vrli narodnjaki. Seveda, nahajala se je med njimi tudi kaka puhla butica, ki se je ponašala z blaženo nemščino, a na dan si vendar ni upala ž njo. A sedaj smo tudi v tem smislu napredovali. Imamo namreč nekega zelo zvitega možiceljna, kateri bi naj rajši pasel krave ali pa gonil zakajeni kovaški meh tam nekje v vedno blatni Brengovi, kakor prej, ne pa tako »nemštvo« rinil našemu do sedaj narodnemu ljudstvu. Kaj pa ga je bilo treba?! Svoj »Gemischttwarenhandlung« z dvema tt pisani bi lahko postavil kje v tevtoburških pragozdih, in lahko bi še en t pritaknil, da bi ja bolje držalo, ne pa se je noselil k nam, ki imamo hvala Bogu poštenega, narodnega trgovca. V svojem, Gemischttwarenhandlungi« ima tudi »Südmark«-ove žepljenke. In to prav točno kaže njegovo prepričanje in mišljenje. Od naših ubogih kmetov dobiva teško prislužene krajcarje ter jih pošilja onemu društvu »Südmark«, kojega glavna naloga je, da uniči slovenski živelj in katoliško vero na Spodnjem Štajarskem. Zatorej, dragi Antonjevcani, rajši si kupite kresno gobo in ocelj in krešite si ogenj, kakor bi našli s tistimi nemškimi užigalicami! Vsak novčič, ki ga daste za-nje, je judežev, ker vi ž njim prodajate svoj narod, ter le našim nasprotnikom pripomorete, da nas tem lažje ugonablajo.

Iz Ljutomera. (Posojilnica) je imela v 24. upravnem letu 1895. prometa 374,461 gld. 68 kr. Koncem 1894. leta je imela zadruga 556 zadružnikov. Leta 1895. je pristopilo 93 zadružnikov, izstopilo pa samo 27; torej se je število zadružnikov pomnožilo za 66 in je zadruga štela koncem 1895. leta 622 zadružnikov. Zadrugi deleži so znašali koncem 1894. leta 34,717 gld. 82 kr. Leta 1895. se je vložilo 3509 gld. 34, vzdignilo pa 2878 gld. 83 kr., torej se je več vložilo za 630 gld. 51 gld. Kapitalizovane obresti od zadružnih deležev za leto 1895. so znašale 1504 gld. 68 kr. in zadružni deleži s kapitalizovanimi obrestmi vred koncem leta 1895., torej skupaj 36,853 gld. 01. Hranilnih vlog je leta 1895. vložilo 451 strank 104,137 gld. 66 kr., vzdignilo pa je 462 strank 106,490 gld. 50 kr., torej se je več vzdignilo za 2352 gld. 84 kr. Kapitalizovane obresti za leto 1895. so znašale 7506 gld. 93 kr., hranilne vloge koncem 1894. leta 192,404 gld. 99 kr. Koncem leta 1895. je znašalo torej stanje hranilnih vlog s kap. obrestni vred skupaj 197,559 gld. 08 kr., ki so bile naložene na 708 hranilnih knjžic. Na posojilih se je izplačalo 1895. leta 49.956 gld., vrnilo pa 34,978 gld. 50 kr., več se je iz-

posodilo za 14,977 gld. 50 kr., in ker je koncem leta 1894. znašalo stanje posojil 210,010 gld. 50 kr., znašala so vsa posojila koncem 1895. leta 224,988 gld. Kupilo se je posestvo v Ljutomeru za 16000 gld. Na to se je že izplačalo 14.065 gld. 88 kr., ostalih 1934 gld. 12 kr. pa še je bilo na koncem leta 1895. na dolgu. Vrednost tega posestva se je znižala vsled prodanih giblivoostij za 205 gld, 78 kr. in je torej koncem 1895. leta še znašala 15.794 gld. 22 kr. Rezervni fond je znašal koncem 1895. leta 23,838 gld. 65 kr., posebna rezerva pa 1178 gld. 32 kr., obe rezervi skupaj 25,016 gld. 97 kr., Čisti dobiček leta 1895. je znašal 3109 gld. 51 kr. ter se ima vsled sklepa občnega zbora z dne 14. maja 1896 pridjati rezervnemu zakladu. Upravno premoženje se je leta 1895. zvišalo za 12,940 gld. 83 kr. in je znašalo koncem 1895. leta 266,797 gld. 89 kr. V prvem polletju 1896 je imela posojilnica 138,034 gld. 22 kr. prometa. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, in se obrestujejo po 4½%. Obresti se pripisujejo vsakega pol leta h kapitala. Posojila se dajejo po 6% le samo društvnikom. Uraduje se vsaki torek in petek razun praznikov od 9. do 12. ure dopoldne.

Iz Teharij. (Ne podpirajmo tujcev!) Ko smo pred enim letom imeli obč. volitve, bil je hud boj, a vendar je zmagala narodna stranka. Izvoljen je bil slovenski občinski zastop, upeljalo se je slovensko uradovanje in mi smo rekli: Hvala Bogu, da se je vendar enkrat pri občini na bolje obrnilo. Toda malo smo se varali. Naš obč. odbor, akoravno je slovenski, se vse premalo drži gesla »Svoji k svojim«, ker podpira »Nemca«, kakor je to ono nedeljo storil. Neki posestnik, ki je zagrizen Nемеc in je bil ob zadnjih obč. volitvah najhujši nasprotnik sedanjega odbora, vložil je prošnjo, da bi dobil dovoljenje za krémo. Ker je na pri nas že itak preveč kréme, je okr. glavarstvo v Celju kakor tudi namestnija dotično prošnjo oziroma rekurz odklonila. Kaj pa storijo naši obč. očetje? Podpišejo mu vsi novi rekurz. Da imajo naš oče župan in drugi slovenski odborniki tako malo narodnega prepričanja, kaj tacega bi si mi še mislili ne bili. Ali ste podobni trstu, o katerem sv. pismo pravi, da ga veter semtertja ziblje? Toliko za tokrat; mogoče, da se v kratkem zopet oglasim.

Od Sv. Benedikta v Sl. gor. (Spominski list.) Ob sklepu leta 1893. je umrl svoje dni daleko poznani rodoljub »kralj Slov. gor.«, Dominik Čolnik. Imel je v kraju »Drvanja« veliko, izvrstno obdelano posestvo s pohištvom, podobnim ličnemu gradu. D. Čolnik je bil navdušen domoljub, delj časa cerkv. ključar pri župni cerkvi, ter izvenredno gostoljuben. »Spominski listi« njegovi kažejo mnogo imen z lastnoročnimi podpisi, s pesmicami, z bistroumnimi izreki priprostih kmetov in učenih veljakov, ki so Čolnikovo gostoljubnost uživali. — V začetku imenovanih »Spom. listov« je neki gost zabilježil znani latinski izrek: »Donec eris felix, multos numerabis amicos« — dokler ti sreča cveti, prijateljev bode obilno, ko pa nebo se zmrači — zapuščen boš samec ostal... Te modre besede so se izpolnile pri Čolniku do slednje pičice. Vse ogromno premoženje njegovo je zginilo, žena umrla, otroci po svetu raztepli; »kralj Slov. gor.« je slednjič pod ptujo streho kot živinozdravnik živetaril, ter kot ubožec umrl. Njegovo posestvo je naкупil neki Nемеc iz Gradca, ki pa ni bil prijatelj Slovencev.*) Pa še bolj skrivnostna je Čolnikova

*) Mimogrede opomnimo, da je to krasno posestvo sedaj na prodaj, ker se je njegov lastnik spet v Gradec podal. Nekaj zemlje je razprodane. Najboljše: njiva, travniki... lesovi, živina izvrstno rejena, orodje za poljedelstvo... se primeroma dobi za dober kup. Oddaljeno je posestvo od župne cerkve malo uro. Vsega zemljišča še je sedaj okoli 62 oralov.

smrt. — Zvečer 27. dec. se je sešel še z znanci in bil v neki vinski kleti prav židane volje. Pozno po noči gre v svoje stanovanje. V sobico je pot v predkletju vodila pred duri, skozi katero so stopnice bile v globoko klet. Te duri so to noč bile odprte; Čolnik pridši domo, gre v svoje stanovanje ter pade v globoko klet in se ubije. Da je duri odprl kak hudobnež, je gotovo; ker Čolnik ničesar ni imel v tisej kleti, in tudi gospodar le prazne sode. Sum je šel na nekega Čolnikovega sovražnika, ki se mu je bojda zagrozil, pa sodnija ni mogla resnice na dan spraviti. — Ker ponesrečnej ni zapustil nikakega premoženja, so se zbrali nekateri tukajšnji častilci njegovi, da bi mu postavili na pokopališču časten spomenik, in sicer prvo polovico septembra t. l. Nekateri Čolnikovih »nekdanjih gostov« so v ta namen poslali svoje doneske. Prijazno so vabljeni vsi, katerih imena so v »Spom. listih« Čolnikovih zapisana, naj blagovoljno kak dar položijo v znak hvaležnosti do rajnega na njegov grob. Darovi naj se pošljejo Antonu Roškarju, kmetu na Drvanji, pošta Sv. Benedikt Sl. gor.

S Pilštanja. (Duhovne vaje.) Blagor oni župniji, kjer se obhaja sv. misijon, duhovne vaje ali kake druge pobožnosti, ki ljudstvo iz duševnega spanja dramijo! V tem oziru je menda pilštanska župnija najsrečnejša v celi naši škofiji, zakaj 20 let se ponavlja zaporedoma škapulirska devetdnevica, katero vodijo č. gg. lazaristi iz Celja. Tudi letos smo imeli take duhovne vaje za vse 4 stanove od dne 7. pa do 16. julija. Udeležba bila je velia iz vseh sosednih, posebno še iz hrvaških župnij. — Vam pa č. gospodje, ki ste tako goreče, neutrujeno sejali seme božje besede, ljubi Bog stoterno povrni in razširjaj Vaše polje po slovenski domovini!

Iz Brežic. (To in ono.) Da Vas malo razvedrim, gosp. urednik, evo Vam najprej v izbrani nemščini napisanega naslova: die Folgeboren Mariea Pleterskie Pähnho Post Rann Steijemakt Šnelget. Pismo je iz Vidma. — Narodna zavest se pa vendar vedno bolj širi po brežiškem okraju. Priča temu so bili velikanski kresovi, ki so goreli na predvečer sv. Cirila in Metoda, pa tudi streljanje iz možnarjev. V Pišecah kar nehati niso mogli. Na meji brežiške in dobovske župnije so zapalili slov. mladeniči velik kres in so streljali celo s topom. Tudi mile slov. pesmi so se kaj lepo razlegale daleč okrog. Tako je prav, tako se naj hvaležno častita slavna slovanska apostola! — Smo pa tudi kaj pridelali letos, ste gotovo radovedni. Hvala Bogu, vsega je dovolj in dobri Bog nam še več ponuja in obeta. Leto je izredno rodovitno. Ječmen, rž in pšenico so lepo spravili in obilno namlatili. Ljubi Bog nas je obvaroval še vsake nezdode. Krog in krog je žugala nam ledena šiba božja vse uničiti, a prizanesla nam je. Če bo nam Bog usmiljen tudi nadalje, lahko si bo malo opomogel naš dobri, a ubogi kmetič, vzlasti ker vinogradi obetajo bogato trgatve. Tudi sadja je veliko, dasi ga je mnogo odpadlo. — Gledaje hvaležno na preobilne dobrote božje pa je ljudstvo tudi bolj veselo in zaupno gleda v prihodnost. Veseli se pa tudi z vsemi brežiškimi narodnjaki velikega pevskega koncerta, ki se bo vršil 15. avgusta v Brežicah. Zato se pa tudi delajo že velike priprave. Vsakemu brežiškemu Slovincu je že odkazano in določeno delo in delokrog za slavnost, in poprijeli so se že vsi z resno vnemo dela, zlasti pevci in pevkinja. Mešani zbor šteje blizu 50 pevcev in pevk, moški zbor sam čez 20. Posebno dobro so zastopani prvi glasovi. Pričakovati je tudi veliko število Hrvatov na pevsko slavnost in tudi nekatera hrvaška pevska društva so se že oglasila. Kaj pa, ko bi utegnil prostor biti pretesen? — Prav občutljivo čutimo brežiški Slovenci izgubo, katera nas je zadela s prerano smrtjo tukajšnjega zemljiškega knjigovodje, gosp. Špindlerja. Takih plemenitih značajev je pač malo med

nami. Njegovi enako blagi soprogi izrekamo odkritosrčno sožalje! — Pri lanski volitvi v okrajni zastop je bilo izvrženih 7 slov. veleposestnikov iz imenika za veleposestvo; zato pa so zmagali Nemci z enim glasom večine. Izbrisani veleposestniki so se pritožili pri upravnem sodišču na Dunaju. Pa mislite, da se je njih pritožbi ugodilo? Le ena pritožba je bila ugodno rešena, druge je najvišje sodišče zavrglo. Vendar trdno upamo, da bomo pri prihodnjih volitvah gotovo prodrli. Saj pa je tudi krvava potreba, da pridejo okrajni posli v slovenske roke, ker ceste so v silno slabem stanu, živinoreja vidno peša itd. Ni čuda, saj po sili Nemec ne more imeti srca do slovenskega kmeta. Tudi napisi so le nemški. Toda »vsaka sila do vremena!« — V Maribor prestavljeni notar dr. Firbas je svojo hišo prodal edinemu Nemcu in sicer Prusu. Čudno! Tako se vedno manjša število slovenskih hišnih posestnikov v Brežicah.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju v Islu je bil v ponedeljek minister vnanjih zadev, grof Goluhovski, da je poročal o najnovjših političnih dogodbah. — Dunajski mestni odbor je dovolil rešilni družbi 15-tisoč gld. letne podpore; toda le s pogojem, da mestni odbor imenuje tretjino zdravnikov. V družbi so sedaj imeli židje prvo besedo.

Češko. V Plzenu je nemški »šulverein« opustil nemški otroški vrtec. Torej »šulverein« vidi, da pri Čehih skoro ničesar ne more opraviti. Naj bi se o tem tudi pri nas Slovencih kmalu prepričal!

Moravsko. Mlado- in Staročehi so imeli shod zaupnih mož. Sklenili so, da bodo pri bodočih deželnih volitvah skupno postopali. Žal, da so krepko udrihali po novi katoliški stranki!

Tirolsko. Poslanec Giovanelli je te dni rekel, da je vlada bila pripravljena laškemu delu Tirolske dovoliti poseben oddelek deželnega odbora in okrajne zastope. Laški poslanci pa s tem niso zadovoljni. Vlada, nam štajarskim Slovincem ponudi toliko, kakor tirolskim Lahom, in mi bomo zadovoljni!

Štajarsko. Graška obrtna stranka se je zedinila s krščansko-socijalno. Bodi jima krščanska pravičnost prvo vodilo! — V nedeljo je bilo v Gradcu veliko nemških županov, tudi celjski, ptujski, radgonski, marenberški in vojniški niso manjkali. Imeli so shod zaupnih mož; ali niso se mogli zediniti. Nekateri so preveč liberalni, drugi preveč nemško-narodni.

Koroško. V tej deželi se že psi morajo truditi za ubogo nemštvo. Ali je to mogoče? Kdor je kaj slišal o veselici v Gorici ob Vrbskem jezeru dne 5. julija, bode nam pritrtil. — Družba sv. Mohorja šteje zdaj 75-tisoč 227 udov. V vseh naših škofijah se je letos število pomnožilo, najbolj v ljubljanski.

Kranjsko. Grof Badeni pride na Bled dne 3., v Ljubljano pa dne 4. avgusta. — V Novem mestu so pri občinskih volitvah narodni liberalci zmagali vseh treh razredih. — Novega društva »Pripraviški dom« predsednik je ravnatelj Fr. Hubad, tajnik pa č. g. A. Kržič. Želimo najboljši uspeh!

Primorsko. A. Gabršček odloži uredništvo »Soče« in »Primorca«, naj bi prepir med goriškimi Slovenci prenehal. — Laški katol. list »L'Amico« je strastno napadal Slovence, ker so tržaške Slovenke pri procesiji oo. kapucinov pele slov. litanije. In tak list hoče biti katoliški?

Ogersko. Ministerski predsednik Banffy zahteva od bodočih vladnih kandidatov, naj privolijo, da Ogerska plača 35% k skupnim potrebščinam. — Neki berolinski list nasvetuje Madjarom, naj se pobotajo z Rumuni in Nemci zoper Slovake in Srbe. Ako se to zgodi, potem še hujski časi napočijo za ogerske Slovane.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče bodo na željo francoskega poslanika še to jesen imenovali tri francoske škofe za kardinale. — Umrli je starosta sv. zbora, kardinal Monaco la Valletta. Ž njegovo smrtjo se je skrčilo število kardinalev, ki se volili sedanjega papeža, na šest.

Italijansko. Marki Rudini je sestavil, kakor smo že zadnjič omenili, zopet novo ministerstvo. Dolgo ni mogel dobiti ministra vnanjih stvari. Slednjič je pa vendar to ministerstvo prevzel Visconti-Venosta.

Francosko. Neki slaboumen Francois je dne 14. julija, ko se je slavil narodni praznik, v Parizu dvakrat ustrelil na predsednika republike, Faure-ja; toda ni ga zadel, pač pa primogel, da so Francozi zopet navdušeni za Faure-ja.

Nemško. Bismark svetuje Nemcem, naj se leta 1900. ne udeležijo svetovne razstave v Parizu; pa Nemci se za starega deda že malo brigajo. — V Berlinu ustanavljajo novo framasonsko društvo za vso Nemčijo. Vlada pa je zato čisto slepa, samo jezuitov se boji in jih ne pusti v deželo.

Rusko. V Lublinu so zaprli 20 katoliških poljskih šolarjev. Šli so od prvega sv. obhajila domov, v rokah imajoč podobice, kar jim nakrat neki mož stisne v roke listke, na katerih je bil protest Poljakov, ker se je ruski car letos imenoval kralja Poljske.

Bolgarsko. Črnogorski knez Nikita ne pride koncem meseca avgusta v Sredec, ampak on zahteva, naj pride knez bolgarski, Ferdinand, poprej k njemu. Vsled te malenkosti še se utegne razbiti zveza Srbije, Bolgarije in Črnogore.

Turško. Turčini, tudi tudi turški vojaki, še vedno na Kreti koljejo kristijane. Deželni zbor pa je imel samo eno sejo. Kristijani se ga nočejo več udeležiti, ker nimajo dvetretjinske večine, da bi ustavo nekoliko spremenili. Turčija je res sramota za krščansko Evropo!

Špansko. Vlada pošlje na otok Kuba koncem avgusta 40 tisoč vojakov, meseca novembra pa zopet toliko. Vsled tega mnogi hujskavo ljudstvo, naj se upre nadaljnemu pošiljanju vojakov na Kubo. Vlada išče te hujskače ter jih hoče ostro kaznovati.

Za poduk in kratek čas.

Poročila iz Rima.

(Piše Fr. Kovačič.)

(Konec.)

In kdo naj natančno popiše veličje Petrove cerkve! Človek je ne more v mislih obseči, srce je pretesno za čustva, ki se tukaj vzbujajo, in kako naj to spravim pod okorno pero! O velika cerkev, ti si dostojen dom telesnih ostankov velikega apostola, kateremu je Kristus rekel: »Ti si Peter, in na tej pečini bom sezidal svojo cerkev, in vrata peklenška je ne bodo premagala!« Tla, na katerih stoji Petrova cerkev, so namočena s potoki mučeniške krvi. Kjer dandanes stoji cerkev, je imel cesar Neron svoje dirkališče; prav tu je bil sv. Peter križan, kakor so novejši čas dokazali učenjaki. — Ko bi bil kdo takrat Neronu rekel, da bo ta priprosti galilejski ribič imel nekdanj nad svojim grobom ta veličastni hram!

Toda za Neronov grob nikdo ne ve, njegova slava je zdavna minola, mogočnega rimskega cesarstva ni več, na Petrov grob pa hité do današnjega dne milijoni in milijoni. — Slabo orodje si je Bog izbral za svoje namene, tisto, kar se je ljudem zdelo nespametno, je Bog porabil, da je povišal; strl in osramotil pa mogočneže tega sveta. Kako srečnega in ponosnega se človek čuti, ko stoji ob grobu sv. Petra, da je v taki velikanski in odlični družbi, v katoliški cerkvi, v kateri je živelo toliko imenitnih mož, za katero je toliko mučencev dalo kri in življenje. Kako slab in neznamen je bil njen začetek, pa kako veličastno se je razrastla! Kdo si bi to mislil! Priprosti, neučeni in ubogi ribič je prišel iz Jutrovega v mogočni Rim, v bogato, učeno, ošabno, razuzdano mesto. Pa ribič galilejski je zmagal, ker mu je Gospod nekdanj rekel: Peter, odslej boš ljudi lovil!

Peter je postal gospodar v Rimu, Rim brez sv. Petra ni nič. Ako človek od daleč gleda na Rim, zdi se Petrova cerkev, kakor mati med otroki, kakor kvočka med piščeti. Lepo pravi neki potopisec, da je rimsko mesto le za to tu, da daje streho neštevilnim romarjem, ki romajo k sv. Petru.

Mogočno doni na praznik sv. Petra tukaj veličastna cerkvena pesem:

O Roma felix, quae duorum Principum
Es consecrata glorioso sanguine: . . .

»O srečni Rim, ki dveh prvakov s krvjo si posvečen: Od njih krvi se rdečiš, svetá lepote nadkriljuješ vse!«

Srečni Rim! kralj nebes in zemlje te je izbral za sedež svojemu namestniku. Previdnost božja je prečudno vodila tvojo zgodovino, da si postal »caput mundi« — glava sveta.

Srečni Rim, ti si izvoljeno mesto! Oči vsega sveta se upirajo v tebe, ker v tebi je Peter, ki ima ključé nebeškega kraljestva. Kralji in cesarji pridejo semkaj in se klanjajo, ker tukaj je več, tukaj je Peter. Knezi in velikaši, nadškofje in škofje pridejo semkaj, a vsi se smatrajo majhne, ker tukaj je več, tukaj je Peter. Divji sovražniki so večkrat prihruli nad Rim, a Petrove cerkve se niso upali dotakniti.

Tako stoji Petrova cerkev nepremično. Stoletja leté mimo nje, sovražni valovi se zaganjajo v njo, države se vzdigujejo in padajo, narodi prihajajo in odhajajo, a Petrova cerkev stoji in iz nje se širi časni in večni blagoslov na vse, ki se na njo oslanjajo, kateri pa ji nasprotujejo, si ob njenem zidovju razbijejo glave. Upiraj tudi ti, slovenski narod, svoje oči k sv. Petru, kjer je Peter, tam je prava cerkev, kjer je prava cerkev, tam je vir prave omike, sreče časne in večne.

Smešnica. Mlada uradnikova žena reče par mesecev po poroki svojemu možu: »Ti, kako pa to, da imaš samo 60 gld. mesečne plače, ko si mi vendar pred poroko zatrjeval, da imaš 200 gld.?« — »Zlata ženka, reče on, jaz nisem rekel, da imam 200 gld., ampak da toliko zaslužim; toda kaj si hočem, če mi pa več ne dajo!«

Razne stvari.

Domače. (Mil. knezoškof) bodo prihodnjo soboto v stolni cerkvi 20 č. gg. dijakonov v mašnike posvetili. Prihodnjo sredo popoldne pa se mil. nadpastir peljejo v Poličane, kjer bodo v četrtek, dne 30. julija posvetili novo župnijsko cerkev.

(Najvišje odlikovanje.) Presvetli cesar so podelili zlati zaslužni križec s krono preč. g. A. Hajšeku,

častnemu kanoniku in dekanu v Slovenski Bistrici. Gorečemu duhovniku in blagemu domoljubu častitamo na tem odlikovanju.

(Iz ptujskega okraja) nam dohajajo poročila iz raznih merodajnih krogov, da želijo ondotni volilci zopet v deželni zbor voliti doseданjega poslanca, g. dr. Fr. Jurtela, odvetnika v Šmarijah. Prav dobro!

(Na c. kr. višji gimnaziji v Celju) je na koncu minolega šolskega leta bilo 312 rednih dijakov. Odliko jih je dobilo 35, prvi red 217, ponavljalno skušnja jih mora delati 36 in 3 zaradi bolezni, drugi red jih je dobilo 15, tretji pa samo 6. Po narodnosti je bilo 176 Slovencev, 134 Nemcev in dva Hrvata.

(Goreč vagon.) V sredo, dne 15. julija je v vagonu iz Maribora v Celovec vozečega tovornega vlaka nastal ogenj. Ko se je vlak pripeljal v Spodnji Dravograd, je bil že ves vagon v plamenu. Zgorel je samo ta vagon z raznim blagom, in je škoda jako znatna.

(Cesarski namestnik), marki Bacquehem, je minolo sredo obiskal Brežice ter si ogledal samostan, župnišče, župnijsko cerkev, bolnišnico, šolo in razne urade.

(Šola zaprta.) V Brežicah se je moral zaključiti prvi razred deske šole zaradi tako zvanega »oslovskega« kašlja in zaradi ošpic, ki se razširjajo med otroci. Umrli še ni noben otrok.

(»Obrednik za cerkvenike«) ali natančen poduk za cerkvene službenike, ki ga je sestavil vlč. gosp. Jernej Voh, nadžupnik v Konjicah, je izšel v tiskarni sv. Cirila v Mariboru v drugem popravljenem natisu. Jako lična, v platno vezana knjižica, broječa 160 strani, stane samo 40 kr., po pošti 43 kr. Knjižico nujno priporočamo; toda na naročbe brez denarja se ne ozira.

(Romarski vlak v Marijino Celje.) Meseca avgusta t. l. bo šel veliki romarski vlak za slovenske romarje v Marijino Celje, kakor je to že pred dvema letoma bilo. Natančnejše poročilo o času odhoda in vožnih cenah se bo v kratkem objavilo.

(Iz Čadrama.) Društvo »Sloga« bo imelo dne 26. julija popoldne občni zbor, in bo g. učitelj Belé zopet o umni vinoreji govoril v šoli, katera je zdaj za 3 tedne zaprta, ker nad 100 otrok za špičkami boleha, pa umrl še nijeden ni. Dozdaj imamo 51 rojenih in le 28 umrlih ljudij. Zidanje nove cerkve tudi vrlo napreduje.

(Pri kopanju utonil.) Dne 20. julija popoldne je v Pesnici pri Gorišnici niže Ptuja utonil pri kopanju 32-letni želar Jožef Schmied.

(Božji rop.) V župnijski cerkvi Sv. Jakoba v Dolu so neznani tatovi dne 18. julija vtrgali tri škrinjice in iz njih ukradli kacij 40 gld.

(Novo sv. mašo) bode dne 2. avgusta pel č. g. Andrej Brdnik, doma iz Zreč, na Dunaju v cerkvi oo. minoritov, Alservorstadt.

(Zopet nova ponemčevalnica!) Učno ministerstvo je dovolilo, da se v Ormožu ustanovi nemška ljudska šola. Slovenci, skrbite zato, da bode ta šola lepo prazna!

(Utonil) je v žaginem žlebu dne 17. julija blizu 2 leti imajoči Kvido, sin Jožefa Borovnika, posestnika v Podgorju pri Slov. Gradcu.

(Ustni zrelostni izpit) na ženskem učiteljsču čč. šolskih sester v Mariboru se je v petek in soboto vršil pod predsedstvom deželnega šolskega nadzornika Linhart. Delalo je skušnja vseh osem četrtoletnic; ena je napravila z odliko, šest dobro in ena bode skušnja ponavljala prih. leto.

(Zločin na železnici.) V Radincih je ono nedeljo imelo veselico kacij 200 kolesarjev. Prišlo je mnogo gospode iz Radgone, pa tudi kmečkega ljudstva.

Ko so se na večer Radgončani peljali s posebnim vlakom domov, zapazil je na srečo strojevodja pri Gornji Radgoni velik štor na železni cesti in vlak ustavil, sicer bi se lahko zgodila grozna nesreča.

(Nesreča na železnici.) Dne 19. julija ob 1/2 10. uri zvečer je povozil vlak na Pragarskem delavca Jož. Skerbota, doma iz Pokoš. Kolesa so mu šla prek prsij in prek nog. Revez je bil takoj mrtev.

(Poskušen samomor.) V Melju niže Maribora se je obstretil dne 17. julija viničar Fr. Flakus. Poprej se ve se je žganja napil. Sedaj je v mariborski bolnišnici.

(Zločest vprežen vol) je nabodil dne 15. julija pri nekem kmetu v Nebovi niže Maribora sosodovega hlapčka tako, da mu je pod levo pazduho vse meso do kosti odtrgal.

(Društvene. (Za dijaško kuhinjo v Mariboru). Ob shodu na Smolniku pri Hlebu nabral č. g. Alojz Šijanec, kaplan ruški, 10 gld. 50 kr. Č. g. Matija Wurzer, župnik ruški, daroval 2 gld., blagor. gospa Roza Spindler — vsled oporoke zamrlega soproga gosp. Ant. Spindlerja 5 gld. Bog plati!

(Katol. delavsko društvo v Mariboru.) Novo krasno zastavo tega društva bodo v nedeljo, dne 2. avgusta popoldne mil. knezoškoof blagoslovili v stolni cerkvi. Večer bode pa primerna slavnost v veliki dvorani hôtela »Zur Stadt Wien«.

(Petindvajsetletnico) obhaja polit. gospodarsko društvo pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah dne 2. avgusta v gostilni g. Kosérja, in bode poslanec vlč. g. dr. Gregorec takrat poročal o državnem zboru.

(Slovenjebistriško pevsko in tamburaško društvo) priredi prihodnjo nedeljo, dne 26. julija, v gostilničnih prostorih g. Drag. Hrastnika v Spod. Polskavi veselico z zelo zanimivim vspeodom. Začetek ob 4. uri popoldne.

(Društvo za zidanje nove farne cerkve Sv. Jurija ob Ščavnici) je imelo v 4. upravnem letu dorastka 788 gld. 30 kr. Posebno zahvalo ima odbor v tem letu izreči vlč. gg. domorodcem, dr. Antonu Suhaču, duh. svetovalcu in župniku pri Sv. Ani, za dar 100 gld., Davorinu Jurkoviču, župniku pri Sv. Petru pod Mariborom, za dar 100 gld. in Jožefu Sinku, župniku pri Sv. Bolfanku, za že tretjo letnino 30 gld. Vsa glavnicca znaša 8875 gld. 26 kr.

(Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici) priredi veselico dne 9. avgusta, ne pa, kakor je bilo objavljeno, dne 2. avgusta. Vspored prihodnjič.

(Slovensko pevsko društvo v Ptuju.) Na prošnjo odbora prevzel je dirigiranje koncerta 15. dne avgusta t. l. v Brežicah g. Fr. S. Vilhar, kapelnik in skladatelj v Zagrebu. Sodelovanje so še oglasili: pevsko društvo »Zora« v Karlovcu in pevsko društvo »Slavec« v Ljubljani.

(Iz drugih krajev. (Naš rojak odlikovan.) Č. g. župnik karlavske župnije v Gradcu, Franc Grösslinger, naš rojak iz Slovenskih gor., je te dni dobil od svetlega cesarja zlati zaslužni križec s krono.

(Graško moško pevsko društvo) slavi prih. soboto 50letnico svojega obstanka. Slavnost se začne s sv. mašo v cerkvi presv. Srca Jezusovega. Kak razloček med Gradčani in Mariboržani! Nov dokaz, da je po sili Nemeec tudi slab kristijan.

(Sila star kruh.) V Monakovem je te dni razkazoval profesor Wittmak 4400 let star egiptovski kruh. Z drobnogledom se lahko opazi, da je kruh iz ječmene nove moke.

Loterijne številke.

Trst 18. julija 1896:	47, 50, 1, 48, 78
Line » » »	57, 25, 18, 70, 54

Razglas.

Na štaj. deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru se podeli z začetkom šolskega leta 1896/97 t. j. 15. septembra t. l. več deželnih štipendijev in bržkone tudi prostih mest od okrajnih zastopov in štaj. hranilnice.

Prošnjiki naj svoje prošnje vsaj do 9. avgusta 1896 vložijo pri ravnateljstvu deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru.

Natančneje glej v št. 29. „Slov. Gosp.“ Gradec, 27. junija 1896.

Od štaj. deželnega odbora.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru je ravnokar izišel

Obrednik za cerkvenike

ali

natančen poduk za cerkvene služabnike.

Sestavil Jernej Voh, bivši kaplan konjiški.

Drugi popravljene natis.

Cena v platnu vezanej knjižici je 40 kr., po pošti 43 kr. — Razpošilja se pa samo proti gotovemu plačilu in se sprejemajo tudi poštne znamke kot plačilo.

Služba organista in mežnarja

se takoj odda. Prednost imajo samci.

1-2 Cerkevno predstojništvo Brezno.

Za svojo trgovino

z deželnimi pridelki in žganjem vsprejem takoj mlajšega komija in zanesljivo štacunsko dekile. Ponudbe z zahtevanjem plače se naj pošljejo Janezu Straschill-u na Ptuj. Znanje nemškega in slov. jezika potrebno.

IVAN SCHINDLER
Izdelovalec in strojar in upravnik
izdelal in popravil vse vrste črtilne in uničujoče karkože
bent in črtilne in uničujoče platinske ploščice
STROJEVE, SPRAVE, IN ORODJE VSAKE VRSTE
ZA KMETIJSKE OBRTNIJSKE IN POŠTNE NAMENNE
KATALOGI V ALICENSKIM I VSA OD 250 POKOV VSEPRILJIM ZAVRSTI
Prepoveda se prevažanje za meščane in najprimernejši izpolnijo.
Obratovanje potokov in slavin brez in stricne vode sveti.
Tudi na polju naj navede in obkroži meščane. ZAVRSTI
IVANA SCHINDLER
v Rimburgu pri Dunaju.

Prpriave za kavarnarje, sladičarje, gostilničarje, mesarje, sedlarje; peronosporaskropilnice, patent Schindler. 9

Svinjereja angleškega plemena.

Makshofen pri Deggendorfu, Bavarsko.

Ustanovljena 1854.

Lastnik: A. ENGELN.

Tudi v inozemstvu — v Hamburgu, na Dunaju in v Budapešti — obdarovana s prvimi darili, prodaja najceneje 9-10

breje svinje, godnje mrjasce, kakor tudi mlajše živali.

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Služba tajnika

je razpisana pri okrajnem odboru v Šmarji (St. Marein bei Erlachstein).

Prošnje s potrebnimi spričevali je vpslati do 15. avgusta t. l.

Plača 400 gold., komisije in drugo do 200 gl.

Šmarje, dne 21. julija 1896.

Načelnik: Dr. Jurtela.

Služba orglarja in mežnarja

v Gutštanju na Koroškem se odda s l. vinotokom t. l. Dohodki: V denarju približno 250 gl. in prosto stanovanje. Prosilec mora dobro izurjen biti v petju in orgljanju.

Cerkveno predstojništvo Gutštanj

(Gutenstein.) 2-3

V najem

se da, ali pa tudi prostovoljno proda, dobro obiskovana gostilna, primerna tudi za trgovino na Teznu pri Mariboru hišt. 2. Več se izve tamkaj pri lastniku. 2-3

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleznike in okrevalec, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 25

Učenec,

slovenskega in nemškega jezika zmožen, z dobrim odpustnim spričevalom, se takoj vsprejme v trgovino z mešanim blagom B. Zamolo na Framu. 3-3

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

KONJAK,

prežgan iz vina lastnega pridelka, priznan kot najboljši, čudovito učinkajoče in bolečine olajšujoče sredstvo proti protinu, po udih in skrnini. Steklenica velja 1 gl. 20 kr.

Stari konjak, izvrstno zdravilo za želodčne bolezni in proti onemoglosti; steklenica 1 gl. 50 kr.

Razpošilja se po pošti. Kdor vzame štiri steklenice, pošljejo se mu franko.

Benedikt Hertl, vlastitelj grajščine Golič pri Konjicah (Gonobiz) na Štajarskem.

Zaloga: Gradec: J. Eichler, lekarnar; Alb. Müller, drogist.

Maribor: Al. Quandest, Gospoška ulica. 10

Ravnokar je izšla gospodarska, 74 strani obsegajoča, prav poljudno pisana knjižica s 6 podobami:

Gospodarske izkušnje,

sadjerejske, zlasti vinogradniške.

Spisal

SIMON GABERC,

župnik Framski.

Knjižico prodaje tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Stane 20 kr., po pošti 3 kr. več.

Pri naročbi se naj znesek pošlje v markah.

Vezi za cepljenje trt iz patentovanega gumija

po načinu profesorja Göthe, kakor tudi dr. Kröczler-ja prodaja jedino pristna

c. in kr. dvorna tovarna za gumi in celluloid

J. N. Schmeidler.

Glavna zaloga: Dunaj. Podružnica: VII₂ Stiftgasse 19. I., Graben 10.

Naslov za telegrame: „Gummischmeidler“.

7

Kathreiner-
KNEIPPOVA SLADNA KAVA

je kot
primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvirne zavoje z imenom:

Kathreiner

Kupeje

suhe gobe za jesti, maslo in druge domače pridelke in plača po najboljših cenah podpisana registrirana trdka. Pomudbe in uzorec naj se vedno pošiljajo pod naslovom

Lodovico Visentini

Trst

ulica S. Nicolò št. 12.

4-5

Odgov. urednik B. Ferk.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

(Odgov. L. A. Brože.)